

การให้คำปรึกษาคุ้มครองความลับทางการค้าในประเทศไทย

นายพีรพล ศรีสิงห์

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

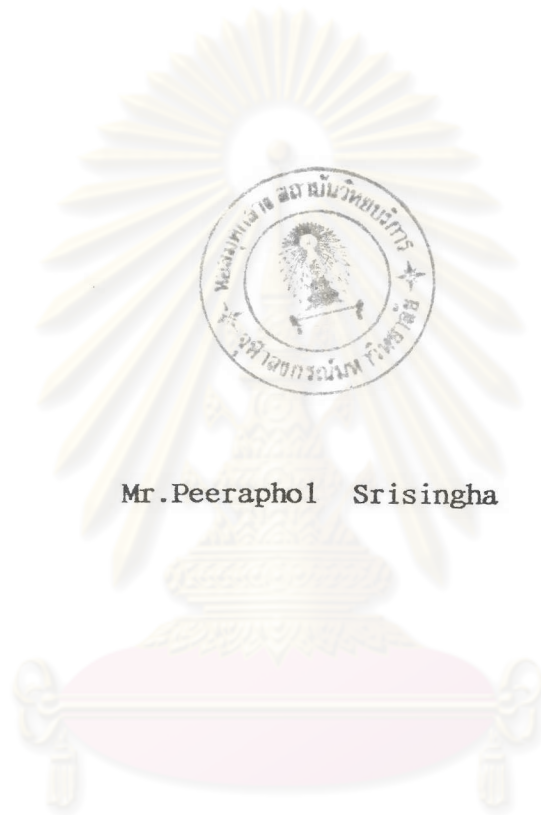
พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-753-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018850 117.883468

PROTECTION OF TRADE SECRETS IN THAILAND

Mr. Peeraphol Srisingha

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Department of Law

Graduate school

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-753-3

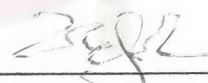
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าในประเทศไทย
โดย นายพีรพล ศรีสิงห์
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รัชชัย สุภผลศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์รัชชัย สุภผลศิริ)

กรรมการ
(อาจารย์สุชาติ ธรรมาพิทักษ์กุล)

พระพล ศรีสิงห์ : การให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าในประเทศไทย (PROTECTION OF TRADE SECRETS IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ธัชชัย ศุภผลศิริ, 271 หน้า.
ISBN 974-582-753-3

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทำการศึกษาลักษณะของความลับทางการค้าและมาตรการในการให้ความคุ้มครองแก่ความลับทางการค้าในประเทศไทย โดยจะทำการศึกษาเปรียบเทียบกับ การให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าของ ประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีการให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าอย่างจริงจังมากกว่าประเทศอื่น ๆ เพื่อให้ได้ปรากฏผลที่ชัดเจนในลักษณะของความลับทางการค้า ทั้งโดยลักษณะทั่วไปและลักษณะแห่งสิทธิจำเป็นอย่างไร แตกต่างหรือคล้ายคลึงกันกับทรัพย์สินทางปัญญาชนิดอื่น ๆ อย่างไร และในต่างประเทศนั้น ใช้หลักการทางทฤษฎีกฎหมายใด มาพิจารณาให้ความคุ้มครอง แล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายที่อยู่ในขอบข่ายที่จะสามารถให้ความคุ้มครองต่อความลับทางการค้าของไทยในขณะนี้

ผลของการวิจัยพบว่า ความลับทางการค้าเป็นข้อมูลลับชนิดหนึ่ง ที่ระบบกฎหมายอังกฤษและสหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นสิทธิทางทรัพย์สิน อย่างไรก็ตามก็ยังมีปรากฏว่ายังมีหลักกฎหมายที่รับแต่เรื่องนี้อยู่หลากหลาย และสำหรับประเทศไทยแล้วพบว่า บทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่ความลับทางการค้า มีเพียงที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 323 และ 324 เท่านั้น จึงมีข้อจำกัดในการให้ความคุ้มครองเป็นอย่างมาก ทั้งด้วยชนิดของความลับที่จะได้รับความคุ้มครอง รวมทั้งตัวบุคคลที่จะได้รับโทษในทางอาญาคด้วย และนอกจากนี้ยังส่งผลไปถึงความรับผิดชอบทางแพ่ง สำหรับบุคคลผู้ที่เปิดเผยหรือใช้ความลับทางการค้าของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตอีกด้วย แต่สำหรับในส่วน ของบทบัญญัติของกฎหมายวิธีบัญญัติ นั้น เพียงพอที่จะให้ความคุ้มครองแก่การพิจารณาคดี และการเก็บรักษาความลับทางการค้าที่จะต้องมีการเปิดเผยในระหว่างการพิจารณาคดีแล้ว

วิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอทางเลือก เพื่อให้การคุ้มครองความลับทางการค้าไว้ 4 ประการด้วยกันคือ
1. โดยการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดบทบัญญัติรับรองสิทธิของความลับทางการค้าให้มากยิ่งขึ้น 2. ให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยคดีความลับทางการค้าเพื่อสร้างหลักกฎหมายขึ้นมาด้วยตนเอง 3. บัญญัติเป็นกฎหมายฉบับพิเศษเพื่อคุ้มครองความลับทางการค้าโดยตรงหรือร่วมกับความลับชนิดอื่น ๆ 4. บัญญัติเป็นส่วนหนึ่งในกฎหมายว่าด้วยการค้าที่ไม่เป็นธรรม ที่จะนำมาใช้บังคับในอนาคตเร็ว ๆ นี้

ภาควิชานิติศาสตร์
สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C170522 : MAJOR LAW
KEY WORD: PROTECTION/TRADE SECRETS/THAILAND

PEERAPHOL SRISINGHA : PROTECTION OF TRADE SECRETS IN THAILAND.
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. DHAJJAI SUPHAPHOLSIRI, LL.M. 271 PP.
ISBN 974-582-753-3

This research is intended to study the nature of trade secret and the measure of providing protection for trade secret in Thailand by comparatively examining the protection of such in the United Kingdom and the United States of America, both of which provide protection for trade secret more seriously than any other country. The study is aimed to bring about the precise understanding of the nature of trade secret, general characteristics of trade secret and the nature of right in trade secret, whether it is different from or similar to other types of intellectual property, and what legal principles are applied in other countries in providing such protection. The result is compared to the provisions in the Thai relevant law.

The findings of the research are that the trade secret is a type of confidential information which is recognized as proprietary right in the British and American legal systems. However, it is found that there are still various legal principles which are applied to the matter. In Thailand the provisions which provide protection to trade secret are only Sections 323 and 324 of the Criminal Code. Therefore, there are much restriction to the protection both in respect of the type of confidential information to be protected and in respect of the persons to be criminally liable. Further, this also has an impact of the civil liability for the persons who disclosed or use others trade secret without authorization. However, the procedural laws have sufficient provisions to provide protection for trial and the maintenance of confidentiality which is required to be disclosed during the trial.

This research proposes the following alternatives to substantiate the protection of trade secret in Thailand: 1. amend the Criminal Code and the Civil and Commercial Code by adding the provisions which explicitly recognized the right in trade secret; 2. let the court apply the existing laws to establish precedents; 3. enact legislation to protect trade secret exclusively or including others type of protectable secret; 4. add the provisions concerning trade secret as part of the law governing unfair trade practices.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความกรุณา เป็นอย่างดียิ่งของท่านรองศาสตราจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขมาให้โดยตลอด ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงเช่นเดียวกันกับท่านรองศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณธม และท่านอาจารย์สุชาติ ธรรมาพิทักษ์กุล ซึ่งได้กรุณาสละเวลาที่มีคุณค่าและให้เกียรติมาเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตรวจแก้ รวมทั้งเสนอแนะข้อบกพร่องประการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เขียนปรับปรุงให้เป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ด้วยเนื้อหาและมีความรู้ในทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณเทียนชัย ปิ่นวิเศษ ผู้อำนวยการประจำประเทศไทย ของสมาพันธ์ผู้ผลิตแผ่นเสียงแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกภาพระหว่างประเทศ ที่ได้กรุณาช่วยสนับสนุนข้อมูลและขอขอบพระคุณ คุณวิชัย นิมมานสมบูรณ์ แห่งบริษัทที่ปรึกษากฎหมายแชนด์เลอร์ และทองเอก จากัด ที่ช่วยในการปรับปรุงข้อมูลบางประการอันเป็นแนวทางที่ผู้เขียนใช้ในการค้นคว้า วิจัย จนสำเร็จผลเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ตลอดจนเพื่อน ๆ ซึ่งได้ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนโดยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และหากวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้มีส่วนต้อยบ้างผู้เขียนขอมอบบูชาแด่บรรดาครูบาอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้สั่งสอนอบรมให้ผู้เขียนสำนึกถึงความสำคัญของการศึกษาระดับที่สูงยิ่งขึ้น รวมทั้งบรรดาท่านผู้เขียนหนังสือ ตลอดจน บทความและเอกสารฉบับต่าง ๆ ที่เป็นความรู้แก่ผู้เขียน ส่วนข้อบกพร่องทั้งหลาย ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

พีรพล ศรีสิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทหน้า.....	1
บทที่	
1 ประวัติความเป็นมาของกฎหมายความลับทางการค้า.....	1
1. สมัยโรมัน.....	1
2. การกำเนิดในประเทศอังกฤษ.....	1
3. กำเนิดของกฎหมายความลับทางการค้าในสหรัฐอเมริกา.....	11
2 คำนิยามและความหมายของความลับทางการค้า.....	22
1. ความลับคืออะไร.....	23
2. ชนิดต่าง ๆ ของข้อมูลที่เป็นความลับ.....	24
ความลับทางการค้า.....	24
ความลับส่วนบุคคล.....	25
ความลับของรัฐ.....	27
ความลับในงานวรรณกรรมและศิลปกรรม.....	28
3. คำนิยามและความหมาย.....	
3.1 คำนิยามตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา.....	29
คำนิยามตามรวมหลักกฎหมายละเมิด (Restatement of Torts).....	29
คำนิยามตาม The Uniform of Trade secrets Act.....	31
คำนิยามตามกฎหมายของมลรัฐ.....	33

	หน้า
3.2 คำนียามความลับทางการค้าตามกฎหมายของประเทศไทย.....	34
ตัวอย่างของความลับทางการค้าที่ได้รับความคุ้มครองในต่างประเทศ	36
ข้อพิจารณาเกี่ยวกับ Know-how.....	58
3 ลักษณะทั่วไปและลักษณะแห่งสิทธิของความลับทางการค้า.....	67
1. ลักษณะทั่วไป.....	67
1.1 เป็นข้อมูลที่เป็นความลับ (Secrecy).....	67
1.2 มีความใหม่ (Novelty).....	70
1.3 มีคุณค่า (Genuine value).....	73
2. ลักษณะแห่งสิทธิของความลับทางการค้า.....	76
2.1 ความลับทางการค้าเป็นทรัพย์สิน.....	76
2.2 ความลับทางการค้าเป็นสิทธิตามกฎหมายชนิดหนึ่ง.....	79
2.3 ความลับทางการค้าเป็นสิทธิทางทรัพย์สิน.....	80
2.4 ความลับทางการค้าเป็นสิทธิเด็ดขาด.....	84
2.5 ความลับทางการค้าไม่ใช่สิทธิแต่เพียงผู้เดียว.....	89
2.6 ความลับทางการค้าเป็นสิทธิที่ไม่ถูกจำกัดด้วยระยะเวลา.....	90
2.7 ความลับทางการค้าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาชนิดหนึ่ง.....	92
2.8 ความลับทางการค้าเป็นสิทธิทางอุตสาหกรรม.....	96
3. ขอบเขตของการให้ความคุ้มครองแก่ความลับทางการค้า.....	97
3.1 ความคิดและการแสดงออกของความคิด.....	97
3.2 ความสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานการคุ้มครอง.....	99
4. การสูญสิ้นไปของความลับทางการค้า.....	103
4 การให้ความคุ้มครองแก่ความลับทางการค้าในต่างประเทศ.....	111
4.1 การให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าในประเทศไทย.....	111
ลักษณะของเงื่อนไขของความไว้วางใจ.....	113
ลักษณะของข้อมูลลับ.....	114
ที่มาของหลักกฎหมาย.....	112

	หน้า
4.2 การให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	125
บทบัญญัติอันเป็นแนวทางในการให้ความคุ้มครอง.....	126
รากฐานทางทฤษฎีกฎหมาย.....	127
4.3 บัญญัติบางประการเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย.....	134
4.4 มาตรการในการพิจารณาคดีในศาล.....	138
4.5 มาตรการเยียวยาทางกฎหมาย.....	141
5 การให้ความคุ้มครองความลับทางการค้าในประเทศไทย.....	148
5.1 บทบัญญัติของกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองความลับ ทางการค้า.....	148
กฎหมายที่มีเนื้อหาทางสารบัญญัติ.....	148
กฎหมายวิธีสบัญญัติ.....	153
มาตรการเยียวยา.....	155
5.2 ปัญหาและข้อวิจารณ์.....	159
ปัญหาเรื่องของสภาพแห่งสิทธิ.....	159
ปัญหาเรื่องข้อจำกัดของบทบัญญัติกฎหมายไทย.....	163
ปัญหาเรื่องของสภาพบังคับตามกฎหมายไทย.....	166
ข้อสังเกต.....	168
6 บทสรุปและเสนอแนะ.....	172
6.1 สรุป.....	172
6.2 เสนอแนะ.....	173
6.3 บทบัญญัติของกฎหมายความลับทางการค้าที่ควรจะบัญญัติขึ้น.....	180
บรรณานุกรม.....	183
ภาคผนวก.....	186
1. ประวัติความเป็นมาและ Uniform of Trade Secret Act.....	187
2. ตารางเปรียบเทียบ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้าและความลับ ทางการค้าตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา.....	217
ประวัติผู้เขียน.....	271